

Papa Francesc: "Pobresa i misericòrdia: allí hi ha Jesús"

"Llàtzer representa bé el crit silenciós dels pobres de tots els temps i la contradicció d'un món en el qual les immenses riqueses i recursos estan a les mans de pocs" afirma el Papa Francesc.

19/05/2016

19. Pobresa i Misericòrdia (cf. Lc 15,11-32)

Estimats germans i germanes, bon dia!

Avui voldria reflexionar amb vosaltres sobre la paràbola de l'home ric i del pobre Llàtzer. La vida d'aquestes dues persones sembla recórrer camins paral·lels: les condicions de vida són oposades i del tot incomunicades. La porta de la casa del ric està sempre tancada al pobre, que jeu allà fora, arreplegant qualsevol sobra de la taula del ric per menjar. Aquest va amb vestits de luxe, mentre que Llàtzer està cobert de nafres; el ric cada dia s'atipa generosament, mentre que Llàtzer mor de fam. Només els gossos en tenen cura, i vénen a llepar-li les nafres. Aquesta escena recorda la dura amonestació del Fill de l'home en el judici final: *«Perquè tenia fam, i no em donàreu menjar; tenia set, i no em donàreu beure; anava [...] nu, i no em vau vestir»*.(Mt 25, 42-43). Llàtzer representa bé el crit silenciós dels

pobres de tots els temps i la contradicció d'un món en el qual les immenses riqueses i recursos estan a les mans de pocs.

Jesús diu que un dia aquell home ric va morir: els pobres i els rics moren, tenen la mateixa destinació, com tots nosaltres, no hi ha excepcions a això. I llavors aquell home es va dirigir a Abraham suplicant-li amb l'apel·latiu de «pare» (v. 24.27). Reivindica, per tant, ser-ne el fill, pertanyent al poble de Déu. I no obstant això en vida no va mostrar cap consideració cap a Déu, més aviat va fer de si mim el centre de tot, tancat en el seu món de luxe i de malbaratament. Excloent Llätzer, no va tenir en compte ni el Senyor, ni la seva llei. Ignorar al pobre és menysprear a Déu! Això ho hem de aprendre-bé: ignorar el pobre és menysprear a Déu. Hi ha un particular en la paràbola que cal assenyalar: el ric no té un nom, sinó només l'adjectiu: «el ric», mentre que

el del pobre es repeteix cinc vegades, i «Llàtzer» vol dir «Déu ajuda».

Llàtzer, que es troba davant la porta, és una crida vivent al ric perquè s'acordi de Déu, però el ric no acull aquesta crida. Serà condemnat per tant no per les seves riqueses, sinó per haver estat incapaç de sentir compassió per Llàtzer i ajudar-lo.

A la segona part de la paràbola, retrobem Llàtzer i el ric després de la seva mort (v. 22-31). En el més enllà la situació s'ha invertit: el pobre Llàtzer és portat pels àngels al cel amb Abraham, el ric en canvi cau entre els turments. Llavors el ric «aixecà els ulls i veié de lluny Abraham, i Llàtzer al seu costat». Sembla que veu Llàtzer per primera vegada, però les paraules el traeixen: «Pare Abraham -diu- tingueu pietat de mi i envia Llàtzer a mullar a l'aigua la punta del dit i a humitejar la llengua, perquè sofreixo terriblement enmig d'aquestes

flames». Ara el ric reconeix Llätzer i li demana ajuda, mentre que en vida fingia que no el veia. -Quantes vegades molta gent fa el mateix de no veure els pobres! Per a ells els pobres no existeixen. Abans li negava fins les sobres de la seva taula, i ara voldria que li portés alguna cosa per beure! Creu encara poder al·legar drets per la seva anterior condició social. Declarant impossible complir la seva petició, Abraham en persona ofereix la clau de tot el relat: ell explica que béns i mals han estat distribuïts en mode de compensar la injustícia terrenal, i la porta que separava en vida al ric del pobre, es va transformar en «un gran abisme». Fins que Llätzer va estar sota la seva casa, per al ric hi havia possibilitat de salvació, obrir la porta, ajudar Llätzer, però ara que tots dos estan morts, la situació s'ha tornat irreparable. Déu no és mai cridat directament a causa, però la paràbola adverteix clarament: la

misericòrdia de Déu cap a nosaltres està relacionada amb la nostra misericòrdia cap al proïsme; quan aquesta falta, també aquella no troba espai en el nostre cor tancat, no pot entrar. Si jo no obro de bat a bat la porta del meu cor al pobre, aquella porta roman tancada. També per a Déu. I això és terrible.

Arribat aquest punt, el ric pensa en els seus germans, que corren el risc de tenir el mateix final, i demana que Llätzer pugui tornar al món a advertir-los. Però Abraham respon: «Ja tenen Moisès i els profetes, que els escoltin». Per convertir-nos, no hem d'esperar esdeveniments prodigiosos, sinó obrir el cor a la Paraula de Déu, que ens crida a estimar Déu i el proïsme. La Paraula de Déu pot fer reviure un cor marcit i curar-lo de la seva ceguesa. El ric coneixia la Paraula de Déu, però no la va deixar entrar al cor, no la va escoltar, per això va ser incapaç

d'obrir els ulls i de tenir compassió del pobre. Cap missatger i cap missatge podran substituir els pobres que trobem en el camí, perquè en ells ens ve a l'encontre el mateix Jesús: *«Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu»* (Mt 25, 40), diu Jesús. Així en el canvi de les sorts que la paràbola descriu s'amaga el misteri de la nostra salvació, en què Crist uneix la pobresa i la misericòrdia. Estimats germans i germanes, escoltant aquest Evangeli, tots nosaltres, al costat dels pobres de la terra, podem cantar amb Maria: *«derroca els poderosos del soli i exalta els humils; omple de béns els pobre i els rics se'n tornen sense res»* (Lc 1, 52-53).

francesc-pobresa-i-misericordia-alli-hi-
ha-jesus/ (22/08/2025)